

Спомени за нашите деди

Събота е и както винаги съм си у дома. Преди да изляза, за да се видя с приятелите от училище, е редно да отделя няколко минути за баба. И както винаги минутите летят – тя разказва как е протекъл животът и, а аз само бегло се досещам, че това е истинската история на Добруджа. Тази, която не сме чели в учебниците, но която поколенията трябва да знаят.

Тогава баба е била 15 – 16 годишна мома за женене, а дядо ми Вълчо, чийто име и фамилия ние, ние, ние, ние, ние, ние, бил един от най-личните ергени в селото – грамотен, успял. Скоро бил купил 4 шевни машини, марка „Зингер“ и открил манифактура, която работела по поръчки за армията на Румъния, в чиято територия била тогавашна Северна Добруджа. За да купи машините без посредници, а на място от първа ръка, му помогнал негов братовчед, който учел в тогавашна Пруссия в Генералшабна Академия. За последно се били видели, когато заминал за Стара България да учи като кадет. По това време само военните школи били напълна държавна издръжка, а за обикновен селянин друго образование не било под джоба.

И ето, срещнали се братовчедите, а тогава те били по много деца в семейството и рядко, дори междубратя, имало такава близост, но те си допадали по интереси – и двамата мечтаели за Велика България. Пътят, да се постигне това, те виждали в силата на знанието и науката, които правели богатството, а от

там и силата на държавата. Някои ще попитат, шо дири селянче от Добруджа в Ген.шаб на Академията. Отговорът е прост – на тогавашните чиновници, за разлика от днешните, парите на държавата са били свидни, затова прашали тези, които най-бързо усвоявали знания, защото и на учителите в чуждата държава се плащало с парите на данъкоплатците. Аз /авторът/ съм учил немски в обикновената балчишка гимназия, а пиша тези редове като лекар в болница в Германия. Така и дядо Вълчо забелязал, за имания 2 седмици, че ние казваме „вода“, те казват „васер“; „нишо“ – те „ништ“ и доста други примери, което те кара да разбереш, че на пръв поглед неразбираемият немски език, не е толкова далечен и чужд.

Върнал се дядо Вълчо от Германия след гостуването при братовчед си – бъдещият ген. Колев не само с 4 „Зингер“ машини, а и с адреса на издателството в София, където по препоръката на същия братовчед купил книгите на дядо Вазов, Ботев, Толстой и Туртенов и най-вече преведените трудове на великите европейски мислители, големите немски философи Шопенхауер и Ницше, който просто обяснявал как преди хиляди години белите хора, макар и вече разделени на различни племена и народи, говорили един език. Харесвал не само това, че Ницше обяснявал близостта ни с напредналите германци, но най-вече, че той изтъквал общото между белите европейци към които

принадлежат и руснаците, които ние винаги обичаме от сърце. Нитше давал на славяните обяснението за кръвната им връзка със западните им роднини, от които повечето политици навремето, а за съжаление и сега, все се мъчат да разделят, по д ч е р т а в а й к и различията.

И действително, България отново заемала мястото си на лидер на Балканите. Под нейно водачество завършила победоносно Балканската война. Алчни и ограничени политици проиграли всичко на масата на преговорите и победата бързо се превърнала в поражение. Избухнала Междусъюзническата война, а в нея Румъния се превърнала от съюзник във враг. Макар че военни действия между двете не се водели, това всяло смут в душите на българските патриоти, които вървали в успеха на българската кауза. Как ще се разберат с Румъния, те не знаели, но вярвали, че ще се приобщят към майка България. Били млади и заредени с оптимизъм.

Въпреки надвисналите буреносни облаци, поръчките в манифактурата вървяли. Дядо Вълчо, тогава вече на 21 години, вдигнал сватба за избраницата си, една от на-личните моми в село Башкьой – Стойка, моята баба, по чийто спомени пиша сега. Селото тогава имало 5 хиляди души и да си личен, не било лесно. Освен чар и богатство се искало и умение да общуваш с хората, да им кажеш така, че да разберат това, което ти повече от тях знаеш. Не било писано

на младоженците брачно щастие и спокоен живот, въпреки че били заможни. Скората започнала Първата световна война и там вече се стигнало до военни действия.

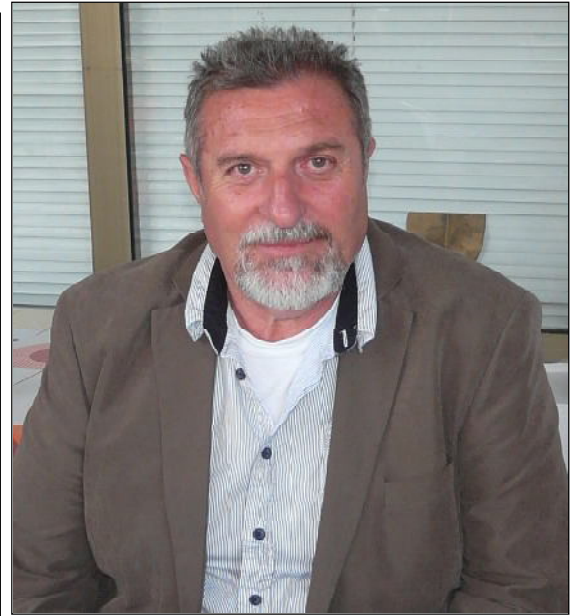
Хитри съветници наредили мобилизация сред най-заможните българи от Добруджа и се образувал корпус от пет хиляди души с 800 кавалеристи, които да се изложат на първа линия на фронта срещу българската армия. Сън не го хващало младоженецът. Да се откупи не било трудно, той бил заможен, както и повечето му другари, но нали затова румънците ги призовали в армията с коне в кавалерията. Но какво щяло да стане с тяхната единна Велика България, за която толкова дълго мечтали и за чието обединение се включили в Балканската война. До кога щели потайно да припяват „О, Добруджански край!“ И тогава решили – няма да чакат този път България сама да дойде, те ще отидат при своите, пък каквото сабя покаже!

Колко са били, как са се договаряли, как са гласували, нито баба ми е разказвала, нито някой друг – едно обаче е безспорно, че всички са били наясно, че оставят семейства, деца и близки в Румъния, която за тях ще бъде вече враг. Действали са като един – 5 000 човека, дишащи в едно и със сърца, биещи като едно с ритъма на майка България!

Оттук нататък трябвало само да решат кога и как да предупредят своите, за да не помислят те, че румънците нападат и да попаднат под кръстосан огън.

Итук спомените ми

бяха подкрепени от мой братовчед, потомък на малкия брат на дядо, който се е откупил, направил се на глуповат, баща му казал, че не става за друго, освен да пасе козите, а всъщност извършил най-важното – предал през границата писмата, които дядо ми Вълчо писал до генерала. Никой от румънските постове не се досетил, че малоумният дангалак, който едва говорел румънски и постоянно губел някоя коза, ама все през граничната бразда към българския пост, тичащ непохватно и псуващ животните, е пратеник. Веднъж румънецът вдигнал пушката да простреля козата, а дангалакът се хвърлил в краката му да го моли, защото щели да му отрежат главата, ако загуби козата. Този, уж, малоумник носил в пазвата си писмата и винаги успявал да ги пусне така, че българският постови да ги види като придружавал това си действие със звучни благословии на чист български по адрес на цялата „сляпа“ военщина. Не постовите били виновни, че отговор не идвал. Писмата, до четвъртото, не стигали до генерал Колев. Никой от офицерите не можел да свърже мъглявите бръщолевения за 5 000 златни лева, гуляя в някакво кабаре в Австро-Унгария /тогава Триест и част от Италия били част от Австро – Унгария/ с грубовати пиянски кавалерийски шегички, подразбира се за жени и т.н. със съдбата на 5 000 български патриоти, поставени на първа линия на фронта от румънска страна като буфер. Едва в четвъртото

Д-р Валентин Вълчев - гр. Балчик, фото: М. Костова

писмо пишело със същия почерк, но ясно и точно – да бъде предадено на генерала важно съобщение. Тогава му предоставили останалите три, от които той лично се уверил и по почерка, и по наметите за разговорите за великите немски философи и стабилната почерпка в кабарето, след купуването на 4 шевни машини „Зингер“, че това е писано собствено ръчно от неговия племенник, който чака генерала да реши съдбата им. Как и какво точно е станало, но малоумния Калчо донесъл обратно инструкции. На еди коя си дата, между 3 и 4 часа, със саби, свалени надолу, обърнати с плоската страна срещу българските позиции, които имали немски прожектори, светнали като ден и заслепили румънската страна. На нашите коне и ездаци, те обаче не пречели, защото очите не им трябвали да видят накъде е България, тя ги теглела със сърцата им. Полетели като вятър в нощта конете, засвяткали като слънца извадените изльскани саби, понесли

се след тях и пешаците. Пред дядовия кон изникнал силуета на румънски постови, заслепен от светлината на прожекторите. Докато се обърне да види препускащият кон с ездача, дядо ми го ударил сплоската страна на сабята. И на смъртния си одър той жалеше за ужасения му поглед и обляното с кръв лице. После, аз като първокласник вече, помня как баба ми го успокояваше, че на война това не е грях.

Не такава била съдбата на немалка част от пешаците. Вдигнала се суматоха, някой от румънските постове оцелели и започнала стрелба. Към 1 000 човека загинали, но в душите си били вече свободни. На тях и на оцелелите дължим много, а най-малкото е, поне да ги споменем.

Днес, когато и двете държави сме членове на ЕС, мисля, че би трябвало Румъния да отмени смъртните присъди на тези български патриоти като дезертъори от румънската армия.

Д-р Валентин ВЪЛЧЕВ

ЛЮБОВТА В НАС

Всеки носи ЛЮБОВТА в себе си. Тя ни прави разумни, способни, ч о в е ч н и, състрадателни, давани ни сили и желание за живот. Любовта в нас е голяма сила, сила, която ни помага да преминаваме през различни емоции от радост и страхове, от разочарование до възторг и др.

Любовта в нас е връзката с нашето семейство, близки и

приятели. Любовта в нас е отношението към родината, нейната красота, история и култура.

Любовта в нас е състраданието, съчувствието към хората, които имат нужда от помощ и подкрепа.

Любовта в нас е топлината, с която общуваме с хората, значими за нас.

Любовта в нас е отношение към знанието без което не можем.

Любовта в нас е най-истинската ни същност. Който я носи в себе си, способен е да обича, да твори, да се развива, да помага.

Любовта в нас е способността да виждаме красотата на Майката Природа, красотата на Луната, Слънцето и Земята. Любовта в нас е

пълнотата, която носим и ни прави истински щастливи.

Любовта в нас е най-мощната енергия, която ни помага всеки ден да виждаме и гледаме с добри очи и да говорим за красотата, която е в изобилие и прави света много по добър и мъдър.

Любовта в нас е извор на мъдрост и училище.

Надие Карагьозова-Надие

Задържан е извършителя на опит за убийство

На 16 януари, в 16:07 часа в РУ Балчик, чрез ЕЕН 112 е получено съобщение за лице с прободна рана, нуждаещо се от спешна медицинска помощ. Установено е, че екип на ФЦСМП Балчик е отвел пострадалото лице, като при транспортирането към МБАЛ Добрич здравословното му състояние се влошава и се налага транспортирането му в МБАЛ „Св.Ана“ гр.Варна.

От извършителят преследи и данни от скенер се установява, че пострадалия ИГ. (33 г.) от гр.Балчик е след прободна рана в областта на гръдния кош с диаметър 1,5 см, дължина 3 см, с излята кръв и въздух в гръдния кош. След операцията пострадалия е в съзнание,

контактен, но продължава да е опасност за живота. Опродените независими ОИМ е установено, че лицето В.П.(32г.), С.С.(26г.), К.К.(30 г.) и пострадалия ИГ.(33г.), всички от гр.Балчик, обединяват часовена същия ден са започнали употребата на алкохолни напитки, като вследствие на употребата на значително количество алкохол възниква скандал, при който С.С. наръгва с кухненски нож ИГ. в областта на лява част на гръдния кош, след което побягва в неизвестна посока, взимайки ножа със себе си.

След предприетите мерки извършителят на опита за убийство е задържан в село Дропла. По случая е образувано досъдебно производство.

